

Q4
2016

delårsrapport

4. kvartal 2016

helgeland

Helgeland Sparebank

Foreløpig regnskap 4. kvartal 2016

Generell informasjon

Helgeland Sparebank er en selvstendig sparebank med klar målsetting om å være den ledende banken og en drivkraft for vekst på Helgeland. Helgeland Sparebank er den eneste banken med hovedkontor i regionen. Bankens sterke markedsposisjon kombinert med faglig kompetanse, konkurransedyktige priser og solid kapitaldekning gjør at banken er godt rustet til å møte konkurransen fremover. Banken har 12 kontorer i 12 kommuner på Helgeland og er den 12. største sparebanken i Norge.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til IFRS, herunder IAS 34 om delårs rapportering. Nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene er gitt i noter i årsregnskapet. Tallene det refereres til er konserntall med mindre det er angitt at de gjelder morbanken. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

Hovedtrekk hittil i år (konsern)

- God lønnsomhet i bankens basisdrift med økt nettorente i kroner og i %
- Betydelig resultatandel fra Helgeland Invest AS
- Engangseffekt ved omdanning til innskuddspensjon ble inntektsført i Q1
- Gevinst ved salg av Visa i Q2
- God innskudds- og utlånsvekst, både til personkunder og bedriftskunder
- Vellykket plassering av rettet emisjon og reparasjonsemisjon eierandelskapital
- Gjennomført emisjon fondsobligasjon
- Solid kapitaldekning etter emisjoner

Konsernet har et resultat før skatt på 452 (280) mill kr. Resultatet gir en årlig egenkapitalavkastning etter skatt på 13,0 (9,3) %. Resultat per egenkapitalbevis er kr 13,5 (8,4).

Det foreslås en utdelingsgrad på 41,9 (37,4) % som gir et kontantutbytte på kr 3,75 per egenkapitalbevis. Som tidligere kommunisert er engangseffekt pensjon i sin helhet tilført kapitalen. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 30.03.17.

Hanne J. Nordgaard er ansatt som ny adm. direktør, med tiltredelse 01.09.17

Resultat hittil i år

Nøkkeltall:

(sammenligning per 31.12.15)

- Nettorente 1,84 (1,76) %
- Kostnader i % av forvaltning 0,96 (1,03) %
- Nedskrivninger på utlån 0,13 (0,12) %
- 12 mnd utlånsvekst 9,8 (8,2) %

- 12 mnd innskuddsvekst 12,2 (5,0) %
- Ren kjernekapitaldekning 16,1 (15,2) %
- Totalkapitaldekning 20,5 (18,4) %

Nettorenten

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble 520 (463) mill kr eller 1,84 (1,76) % av gjennomsnitt forvaltningskapital. Nettorenten er økt med 57 mill kr sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Banken har klart å opprettholde nettorenten hittil i år til tross for generelt lavt rentenivå og sterk konkurranse. (Renter fondsobligasjoner er belastet egenkapitalen, tidligere ble renter fondsobligasjon utgiftsført mot nettorenten. Dette har forbedret nettorenten hittil i år med 4 bp sammenlignet med fjoråret).

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter ble 85 (87) mill kr eller 0,30 (0,33) % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Bankens eierskap i produktselskaper er med og kompletterer bankens tjeneste- og produktspekter. Banken eier 7,9 % av forsikringsselskapet Frende Holding AS. I leasingselskapet Brage Finans AS er eierandelen 10 % og i meglerforetaket Norne 7,4 %. Av inntektene utgjør provisjon fra skadeforsikring 18,0 (16,8) mill kr.

Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 74 (21) mill kr. Av dette er resultatbidrag fra tilknyttede selskap 51 (27) mill kr, hvorav resultatandel fra Helgeland Invest AS utgjør 50 mill kr og 1 mill kr fra REDE Eiendomsmedling. I tillegg har banken i 2016 mottatt utbytte fra Frende med 6 mill kr.

Salget av HSBs eierandel i Visa Europe resulterte i en gevinst på 14 mill kr i Q2.

Driftskostnader

Samlede ordinære driftskostnader ble 271 (270) mill kr. Banken er i mål med planlagt nedbemanningsprosess og har redusert med 11 årsverk i 2016. Banken vil fortsatt tilpasse bemanningen som følge av endringer i kundeadferd og teknologisk utvikling.

Det er i desember 2016 gitt ekstra vederlag til ansatte og tildeling av egenkapitalbevis på til sammen 2,4 mill kr. Dette har bidratt til høyere kostnader i siste kvartal. Kostnadsveksten for året 2016 ble 1,4 mill kr eller 0,5 %.

Alle bankens ansatte med ytelsesordning ble overført til innskuddspensjon med virkning fra 01.03.16. Dette medførte en engangseffekt som er inntektsført med 74 mill kr i 2016. Overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjonsordning vil først og fremst gi mer forutsigbare

pensjonskostnader men vil på sikt også gi innsparinger.

Driftskostnader i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 0,96 (1,03) %, og kostnader målt mot inntekter 39,6 (46,4) %.

Bankens har et sykefravær på 5,0 (4,1) % som er noe høyere enn tilsvarende periode i fjor.

Utgiftsførte nedskrivninger på engasjement

Samlede nedskrivning på utlån og garantier utgjør 36 (32) mill kr og fordeler seg med nedskrivning på bedriftsengasjement med 29 mill kr og nedskrivninger på grupper av utlån med 8 mill kr. Gruppenedskrivningene er i hovedsak økt som følge av bankens vekst i utlån og baserer seg på en samlet vurdering av modell (PD/LGD), utvikling bonitet PM og mislighold.

Resultat i kvartalet

I kvartalet ble resultat før skatt 85 (92) mill kr. Sammenlignet med 4. kvartal i 2015 har nettorenten økt med 13 mill kr, mens inntekter fra finansielle investeringer er redusert med 11 mill kr. Nedskrivninger på utlån er økt med 8 mill kr.

Nøkkeltall i fjerde kvartal:

- Resultat før skatt 85 (92) mill kr
- Nettorente 1,82 (1,77) %
- Ordinære driftskostnader 0,98 (1,08) %
- Nedskrivning på utlån 0,27 (0,18) %
- 3 mnd. utlånsvekst 1,6 (1,9) %
- 3 mnd. innskuddsvekst 3,3 (2,3) %

Utlånsveksten i kvartalet er litt lavere enn tilsvarende periode i fjor mens innskuddsveksten er 1 %-poeng høyere.

Utbyttepolitikk og disponering av overskuddet

I.h.t. bankens utbyttepolitikk kan inntil halvparten av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende inntil halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet kan utbetales som gaver eller overføres til stiftelse(r). Resterende del av overskuddet overføres henholdsvis utjevningfondet og grunnfondet. Banken har en strategi om en langsiktig og forutsigbar utbyttepolitikk.

Morbanks resultat etter skatt ble 359 mill kr, Korrigert for endring fond for urealiserte gevinster, renter fondsobligasjon og engangseffekt pensjon (som i sin helhet tilføres egenkapitalen, 41,6 mill kr til utjevningfond og 13,8 mill kr til grunnfondet) ble utbyttegrunnlaget på 248 mill kr.

Styret har valgt å foreslå et noe økt utbyttentivå for 2016. Dette er i tråd med tidligere informasjon som er gitt til markedet.

Forslag til overskuddsdisponering:

Utdelingsgrad 41,9 (37,4) %. Engangseffekt pensjon er da holdt utenfor ved beregning av utdelingsgrad.

Ubyttmidler

- 78,3 millioner kroner i kontantutbytte, tilsvarende kr 3,75 per egenkapitalbevis
- 25,7 millioner kroner til gavefond / gavestiftelse

Styrking av egenkapitalen

- 150,2 millioner kroner til utjevningfond, som tilsvarer kr 7,20 per EK-bevis
- 49,5 millioner kroner til grunnfondet

Egenkapitalbevis – HELG

For å kunne ta sin andel av veksten på Helgeland gjennomførte Helgeland Sparebank i 4. kvartal 2016 en rettet emisjon med en etterfølgende reparasjonsemisjon som samlet gav et nettoproveny på 147 mill kr. Tildeling av nye bevis ble gjort 24. november og 16. desember for reparasjonsemisjonen. Etter emisjonen har eierbrøken økt fra 75,1 % til 76,5 %. Veid gjennomsnitt 75,3 %.

(Hybridkapitalen klassifisert som egenkapital er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk).

Antall egenkapitalbevis har etter emisjonen økt fra 18.700.000 til 20.871.427 stk. Veid gjennomsnitt i 2016 ble 18.941.995 stk egenkapitalbevis.

Ved utgangen av året utgjør antall egenkapitalbevisiere 2.037 stk. De 20 største eierne er notert med 79,2 % av eierandelskapitalen. Sparebankstiftelsen Helgeland er fremdeles største eier med 34,8 % av egenkapitalbevisene i HELG. Før emisjonen var deres eierandel 35,3 %.

Kursen på HELG per 31.12.16 var på kr 81,00 som er en økning på kr 22,00 per egenkapitalbevis fra årsskifte.

Banken ønsker å stimulere sine ansatte til å eie egenkapitalbevis i egen bedrift og tildelte i desember 65 stk egenkapitalbevis (totalt 10.142 stk) til alle fast ansatte som et ekstra vederlag for inntektsåret 2016.

Balanseutviklingen per 31.12.16

Forvaltningskapitalen utgjør 29,4 mrd kr. De siste 12 månedene er forvaltningskapitalen økt med 2.251 mill kr eller 8,3 (5,2) %.

Engasjement

Ved utgangen av året utgjorde brutto utlån 24.748 mill kr. Samlet 12 månedsvekst utlån ble 2.207 (1.714) mill kr, eller 9,8 (8,2) %.

84,0 (84,4) % av konsernets utlån er lånt ut til kunder på Helgeland.

Av brutto utlån utgjør 16.735 mill kr eller 67,6 (67,7) % lån til personkunder, hvorav 5.629 mill kr (22,7 %) er overført til bankens boligkreditselskap.

12 mnd. veksten i personmarkedet ble 1.422 (1.284) mill kr eller 9,3 (9,2) %. I bedriftsmarkedet ble 12 mnd veksten 785 (429) mill kr eller 10,9 (6,3) %. Bankens utlansvekst speiler et markedsområde med høyere aktivitet enn landet for øvrig. Veksten i personmarkedet er i tillegg påvirket av DNBS nedleggelse av 3 av 4 kontorer på Helgeland. Både i personmarkedet og bedriftsmarkedet har veksten vært høyere enn i 2015 og også høyere enn den nasjonale veksten.

Innskudd fra kunder

Ved utgangen av året utgjorde kundeinnskuddene 16.173 mill kr. Innskuddene har de siste 12 månedene økt med 1.755 (693) mill kr, eller 12,2 (5,0) %. Innskuddsveksten er god og betydelig høyere enn til samme tid i fjor. Banken har også høyere vekst enn den nasjonale innskuddsveksten.

Konsernet har en stabil og lokal innskuddsmasse, hvorav 91,0 (91,1) % er innskudd fra kunder på Helgeland. 12 mnd veksten i personmarkedet ble 520 (609) mill kr eller 6,1 (7,2) %. Av totale innskudd på 16.173 mill kr er 9.104 mill kr eller 56,3 (59,5) % innskudd fra personkunder. 12 mnd veksten i bedriftsmarkedet ble 1.235 (84) mill kr eller 21,2 (1,6) %. Banken har fått flere nye kunder i kommunal sektor, det har også vært betydelig innskuddsvekst i eksisterende kunder i havbruk.

Innskuddsdekningen er god og ble 65,4 (64,0) % i konsernet og 86,0 (80,0) % i morbanken.

Finansiering

Innskudd fra kunder er en prioritert finansieringskilde for banken. Volumforskjellen mellom utlån og innskudd er finansiert i det norske penge- og verdipapirmarkedet og gjeldspapirer utstedt av konsernet utgjorde 9.508 (9.549) mill kr. Banken signerte i tredje kvartal en låneavtale med Nordic Investment Bank.

Konsernet har en langsiktig finansiering, ved utgangen av året var andel innlån med gjenværende løpetid over ett år 88,2 (81,4) %. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid for disse gjeldspapirene var 2,8 (2,5) år. Durasjon i boligkredittselskapet er noe høyere med 3,1 år.

Banken tilrettelegger løpende for overføring av godkjente boliglån til det heleide boligkredittforetaket. Fastsatt maksimal grense for overføring av lån til Helgeland Boligkreditt er p.t. på 30 % av brutto utlån. Per 31.12.16 er 22,7 (19,5) % overført.

Rating

Helgeland Sparebank er ratet av Moody's. Bankens rating er A3 med "stable outlook". Obligasjoner utstedt av Helgeland Boligkreditt AS er ratet av Moody's med Aaa.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Konsernet består av Helgeland Sparebank og de konsoliderte datterselskapene Helgeland Boligkreditt AS, ANS Bankbygg Mo, AS Sparebankbygg, Helgeland Sparebanks Eiendomsselskap AS, Helgeland Utviklingsselskap AS og Storgata 73 AS. Konsernets tilknyttede selskaper er Helgeland Invest AS med eierandel på 48 % og REDE Eiendomsmeistring AS med eierandel på 40 %.

Risiko- og kapitalstyring

Konsernets samlede risiko styres gjennom fullmakter, mål og rammer fastsatt av styret. Samlet kapitalbehov framkommer i konsernets ICAAP.

Kredittrisiko

Konsernets strategi på kredittområdet er utledet fra den overordnede strategien og inneholder retningslinjer for fordeling av utlån mellom person- og bedriftsmarkedet, eksponering innenfor bransjer (konsentrasjonsrisiko) og geografiske begrensninger. Utlån til personkunder består av en høy andel godt sikrede boliglån som gir lav risiko i porteføljen.

Utviklingen i bankens kredittrisiko følges nøye. Bedriftskundene gis individuell tett oppfølging i tillegg til overvåking av utvikling i risiko basert på bankens scoremodeller. Det er etablert overvåking av utvikling i forhold til vedtatte styringsmål for porteføljen.

Netto misligholdte (>90 dager) og tapsutsatte engasjement utgjør 113 (75) mill kr, som tilsvarer 0,5 (0,4) % av brutto utlån.

Markedsrisiko

Konsernets renterisiko er styrt innenfor styrevedtatte rammer og anses som lav. Banken påtar seg kredittspreadsrisiko, i første rekke gjennom forvaltning av rentebærende verdipapirer i bankens likviditetsportefølje. Porteføljen består i hovedsak av verdipapirer utstedt av norske banker, boligkredittforetak, kommuner, stat og ikke finansielle foretak. Kredittspreadsrisiko er innenfor styrevedtatte rammer.

Likviditet og finansiering

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring som angir hensikt, styringsmål og risikotoleranse for styring av likviditetsrisiko.

Bankens likviditetssituasjon vurderes som betryggende, og andelen langsiktig finansiering er godt over måltall.

Konsernets samlede likviditetsreserver (kontanter, bankinnskudd og rentebærende verdipapirer) utgjør 3,9 (3,8) milliarder kroner eller 13,2 (14,1) % av konsernets forvaltningskapital. Samlet durasjon på renteporteføljen er 2,0 (2,3) år. Ved utgangen av året har konsernet en LCR på 145 %.

Soliditet

Konsernet har en ren kjernekapitaldekning på 16,1 (15,2) %, som er godt over lovbestemt minstekrav på 11,5 % fra 1. juli 2016. Kjernekapitaldekningen ble 18,7 (16,5) %, totalkapitalen ble 20,5 (18,4) %. Volum fondsobligasjon etter fradrag for emisjonskostnader er netto økt med 223 mill kr og utgjør totalt 443 mill kr. Av dette innfris 147 mill kr i 2017.

Konsernet har et kapitalmål for ren kjernekapitaldekning på minimum 14,5 % og en totalkapitaldekning på minimum 18,0 %.

Utsiktene fremover

Den reduserte aktiviteten i boligmarkedet og utflatingen i eiendomsprisene i bankens markedsområde som vi så på slutten av fjoråret har fortsatt inn i første kvartal. Vår vurdering er at dette skyldes en kombinasjon av sesongvariasjoner og noe større utbud av eneboliger og leiligheter i bankens markedsområde. I bedriftsmarkedet er det fortsatt relativt høy aktivitet. Effekten av DNBs kontornedleggelse avtar og samlet sett forventes noe lavere utlånsvekst i 2017

Etter vellykket gjennomført emisjon som samlet styrket bankens rene kjernekapital med 147 mill kr, og en fondsobligasjon som øker kjernekapitalen ytterligere med 80 mill kr, er banken rustet for å ta lønnsom vekst.

Konkurransen om gode person- og bedriftskunder gjør at vi forventer en utflating av nettorenten. Usikkerheten i markedet som har ført til svingninger i kredittspredene vil kunne innvirke på dette.

Banken har en sterk salgsorganisasjon. Dette kombinert med gode forsikrings- og leasingsprodukter gjør at vi forventer et uendret nivå på provisjonsinntektene.

Finansskatten rammer oss på linje med bransjen. Digitalisering og endret kundeadferd gir økte investeringsbehov. Dette utfordrer kostnadsnivået og stiller ytterligere krav til effektivisering i bankens organisasjon.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement er fortsatt moderat /lavt sett mot brutto utlån. Vi må på sikt forvente en normalisering av nedskrivningsnivået.

Prisutviklingen på eneboliger i regionen ble i 2016 høyere enn landsgjennomsnittet og på nivå med fylkets største by Bodø. Den gjennomsnittlige prisøkningen ble 9,5 % på Helgeland. Dette er 3,9

% høyere enn prisøkningen på eneboliger på landsbasis. Tilsvarende tall for leiligheter viser en prisøkning på 7,2 % for Helgeland, og 10,8 % på landsbasis.

Arbeidsledigheten (helt ledige) er fortsatt lav innenfor regionen med en samlet ledighet på Helgeland på 2,1 % ved utgangen av året. Nordland fylke hadde en ledighet på 2,3 % og landsgjennomsnittet var 2,8 %. Det forventes at nivået på arbeidsledige også i 2017 vil være lavt. Regionens utfordring er den svake befolkningsveksten. Uten innvandring ville denne vært negativ. Kombinert med en økende aldrende befolkning gir dette utfordringer i forhold til reell arbeidsstyrke.

Fortsatt er det optimisme i de fleste bransjer som forventer en høyere samlet omsetningsvekst i regionen enn den nasjonale veksten. Dette skyldes flere faktorer. På tross av havbruksnæringens sykdomsutfordringer leverer oppdrettselskapene eventyrlige resultater. Selv om det forventes en viss reduksjon i prisene fra de høyeste nivåene, er bransjens inntjening svært solid og selskapene fortsetter sine investeringer i miljørettede tiltak, fremtidsrettet utstyr og produksjonsmetoder. Utbyggingen av E6 fortsetter med full styrke i 2017 og gir lokale aktører i flere bransjer gode ordrebooker. Den eksportrettede industriens inntjening og dermed investeringsvilje er påvirket av flere utenforliggende rammebetingelser som kronekurs og internasjonale makroforhold, men det er høyt fokus i mange ledd på industriens muligheter innenfor det mye omtalte «grønne skifte». Regionen har en unik industriell kompetanse og er rik på fornybar energi. En synlig utfordring er å skape et grunnlag for utnyttelse av den høye kraftproduksjonen lokalt. Skal vi lykkes med det er vi avhengig av en god og offensiv næringspolitikk med internasjonale gode rammevilkår og investeringsincentiver som tiltrekker seg etablering av nye og lønnsomme industrietableringer.

På tross av en noe dempet aktivitet i deler av regionen, ser vi inn i 2017 med positiv forventning om lønnsom vekst og moderate tap. Banken har styrket sin posisjon i 2016 og vi vil fortsatt arbeide hardt for å oppfylle vår visjon om å være en drivkraft for vekst på Helgeland. I det ligger både ivaretagelse av vår samfunnsrolle og evne til å nå våre avkastningsmål.

Mo i Rana, 8. februar 2017

Ove Brattbakk
styreleder

Stein Andre Herigstad-Olsen
nestleder

Eva Monica Hestvik

Bjørn Audun Risøy

Inga Marie Lund

Nils Terje Furunes

Marianne Terese Steinmo

Birgitte Lorentzen
ansatterrepr.

Martin Sjøreng
ansatterrepr.

Lisbeth Flångeng
adm. direktør

INNHOLDSFORTEGNELSE

RESULTAT (tall i mill kr)	7
BALANSE (tall i mill kr).....	8
ENDRING EGENKAPITAL.....	9
KONTANTSTRØM.....	10
NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER.....	11
NOTE 2. SEGMENT	11
NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	12
NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER.....	12
NOTE 5. NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER	12
NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS.....	12
NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN.....	13
NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAP FORDELT PÅ NÆRING	13
NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT	14
NOTE 10. INDIVIDUELLE – OG GRUPPENEDSKRIVNINGER	14
NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSER UTENOM BALANSEN	14
NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP.....	15
NOTE 13. DRIFTSMIDLER.....	17
NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER	17
NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	17
NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD	20
NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD.....	21
NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING.....	21
NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE.....	21
NOTE 21. KAPITALDEKNING	22
RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL.....	23
RESULTAT – OG BALANSEUTVIKLING	24
ANDRE NØKKELTALL.....	25

RESULTAT (tall i mill kr)

Morbank				Konsern				
Q4/15	Q4/16	31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15	Q4/16	Q4/15
196	196	814	767	Renteinntekter og lignende inntekter	889	940	229	226
87	72	398	288	Rentekostnader og lignende kostnader	357	465	92	102
3	3	12	12	Sikringsfondsavgift	12	12	3	3
106	121	404	467	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	520	463	134	121
25	24	97	96	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	96	97	24	25
3	3	10	11	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	11	10	3	3
22	21	87	85	Netto provisjonsinntekter	85	87	21	22
0	1	50	47	Utbytte	8	1	1	0
21	21	27	51	Netto resultat fra tilknyttede selskaper	51	27	21	21
10	0	-15	7	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	15	-7	0	12
31	22	62	105	Sum resultat av finansielle investeringer (note 3)	74	21	22	33
1	1	15	6	Andre driftsinntekter	6	11	2	2
	-2		74	Inntekter ved omdanning til innskuddspensjon (note 4)	74		-2	
71	69	261	253	Ordinære driftskostnader (note 4)	271	270	72	74
12	19	32	35	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v. (note 5)	36	32	20	12
77	75	275	449	Resultat før skatt	452	280	85	92
25	15	61	90	Skatt på ordinært resultat	102	72	21	22
52	60	214	359	Resultat etter skatt	350	208	64	70
		8,6	13,8	Resultat per egenkapitalbevis i kroner (note 6)	13,5	8,4		
		8,6	13,8	Utvannet resultat per egenkapitalbevis (note 6)	13,5	8,4		
				Utvidet resultat				
52	60	214	359	Resultat etter skatt	350	208	64	70
				<u>Poster som senere ikke reverseres over resultat:</u>				
0	0	0	0	Estimatavvik pensjoner	0	0	0	0
0	0	0	0	Skatt på utvidet resultat	0	0	0	0
0	0	0	0	Netto estimatavvik pensjoner	0	0	0	0
				<u>Poster som senere reverseres over resultat:</u>			0	
43	22	14	10	Netto endring i virkelig verdi fin. eiendeler for salg	10	12	22	41
-5	1	0	0	Skatt på utvidet resultat	0	0	1	-5
38	23	14	10	Netto utvidet øvrig resultatposter	10	12	23	36
90	83	228	369	Periodens totalresultat	360	220	87	106

BALANSE (tall i mill kr)

Morbank		Konsern	
31.12.15	31.12.16	31.12.16	31.12.15
EIENDELER			
91	93	93	91
1.007	1.489	509	510
18.201	19.057	24.632	22.444
127	103	103	127
3.643	3.759	3.536	3.462
267	315	315	267
345	444		
33	10	14	37
36	45	123	138
52	56	58	56
23.802	25.371	29.383	27.132
GJELD			
18	250	252	20
14.644	16.490	16.173	14.418
6.058	4.982	9.258	9.549
58	36	36	58
224	150	156	232
300	300	300	300
21.302	22.208	26.175	24.577
EGENKAPITAL			
187	208	208	187
-4	-3	-3	-4
845	971	971	845
425	575	575	425
1.453	1.751	1.751	1.453
466	516	516	466
29	40	40	29
495	556	556	495
281	335	335	281
219	443	443	219
52	78	121	105
2.500	3.163	3.206	2.553
		2	2
2.500	3.163	3.208	2.555
23.802	25.371	29.383	27.132

Betingede forpliktelser utenom balansen (note 11)

ENDRING EGENKAPITAL

Konsem

31.12.15

	Oppptjent egenkapital											Sum
	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Hybrid kapital	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjev. fond	Annen Ek	Min. interes.	
Egenkapital 01.01.15	187	845	-4	0	241	437	20	8	336	106	2	2.178
Resultat					31	29	8	8	89	43		208
Utvidet resultat 1)					9					2		11
Årets totalresultat	0	0	0	0	40	29	8	8	89	45	0	219
Utdelt gaver							-8	-8				-16
Transaksjoner med eieme												0
Nedskrivning til pålydene												0
Utbetalt utbytte/ovef. gj.										-47		-47
Egenkapital 31.12.15	187	845	-4	0	281	466	20	8	425	104	2	2.334
Innsk./opptj. Ek.				1.028							1.306	2.334

31.12.16

	Oppptjent egenkapital											Sum
	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Hybrid kapital	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjev. fond	Annen Ek	Min. interes.	
Egenkapital 01.01.16	187	845	-4	0	281	466	20	8	425	104	2	2.334
Reklassifisering Fo 01.01				220								220
Resultat				11	44	50	11	15	150	69		350
Utvidet resultat					10							10
Årets totalresultat	0	0	0	11	54	50	11	15	150	69	0	360
Utbetalt renter FO				-11								-11
Skatt på rente hybridkapital direkte mot EK												0
Utdelt gaver												0
Transaksjoner med eieme	21	126	1	223			-6	-8				357
Utbetalt utbytte/renter										-52		-52
Egenkapital 31.12.16	208	971	-3	443	335	516	25	15	575	121	2	3.208
Innsk./opptj. Ek.				1.619							1.589	3.208

Morbank

31.12.15

	Oppptjent egenkapital											Sum
	Ek bevis kapital	Overk. fond	Hybrid kapital	Egne Ek b.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjev. fond	Annen EK	Min. interes.	
Egenkapital 01.01.15	187	845	-4	240	437	20	8	336	45	2.114		
Resultat				31	29	8	8	89	49			214
Utvidet resultat 1)					10				4			14
Totalresultat	0	0	0	0	41	29	8	8	89	53		228
Utdelt gaver							-8	-8				-16
Transaksjoner med eieme												0
Nedskrivning til pålydene												0
Utbetalt utbytte/overf. gjeld										-47		-47
Egenkapital 31.12.15	187	845	0	-4	281	466	20	8	425	51		2.279
Innskutt/opptjent egenkapital				1.028						1.251		2.279

31.12.16

	Oppptjent egenkapital											Sum
	Ek bevis kapital	Overk. fond	Hybrid kapital	Egne Ek b.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjev. fond	Annen Egenkap.	Min. interes.	
Egenkapital 01.01.16	187	845	0	-4	281	466	20	8	425	51		2.279
Reklassifisering FO 01.01				220								220
Resultat				11	44	50	11	15	150	78		359
Årets utvidet resultat					10							10
Totalresultat	0	0	11	0	54	50	11	15	150	78		369
Utbetalt rente FO				-11								-11
Utdelt gaver												0
Transaksjoner med eieme	21	126	223	1			-6	-8				357
Utbetalt utbytte/renter										-51		-51
Egenkapital 31.12.16	208	971	443	-3	335	516	25	15	575	78		3.163
Innskutt/opptjent egenkapital				1.619						1.544		3.163

KONTANTSTRØM

Morbank		Konsern		
31.12.15	31.12.16	31.12.16	31.12.15	
-1 672	-888	Endring utlån til kunder	-2 199	-1 747
722	690	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	831	849
673	1 840	Endring innskudd fra kunder	1 740	692
-229	-162	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-162	-229
	250	Endring fordring og gjeld på kredittinstitusjoner	250	
319	-101	Endring sertifikater og obligasjoner	-60	296
68	55	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	50	68
97	86	Provisjonsinnbetaling	86	97
-248	-253	Utbetalinger til drift	-270	-250
-52	-50	Betalt skatt	-57	-52
19	-31	Andre tidsavgrensninger	-79	13
-303	1 436	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	130	-263
-14	-25	Investering i varige driftsmidler	-30	-20
5	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	20	7
0	-115	Langsiktige investeringer i aksjer	-15	0
	23	innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	23	
65	49	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	11	18
56	-68	B Netto likviditetendring investering	9	5
2 033	2 152	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	3 877	3 359
-1 950	-3 230	Tilbakebetaling - utstedt verdipapir	-4 155	-2 995
	150	Emisjon egenkapitalbeviskapital	150	
	223	Endring fondsobligasjon	223	
-143	-117	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	-171	-225
-10	-10	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-10	-10
-48	-52	Utbytte til aksjeierne	-52	-48
-118	-884	C Netto likviditetsendring finansiering	-138	81
-365	484	A+B+C Netto endring likvider i perioden	1	-177
1 461	1 098	Likviditetsbeholdning periodens start	601	778
1 098	1 582	Likviditetsbeholdning periodens slutt	602	601
		Likviditetsbeholdning spesifisert		
91	93	Konter og fordringer på sentralbanker	93	91
1 007	1 489	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsetid	509	510
1 098	1 582	Likviditetsbeholdning	602	601

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Både konsernregnskapet og regnskapet til morbanken er utarbeidet i henhold til IFRS standarder, regnskapsprinsippene innenfor det enkelte området er beskrevet i årsregnskapet for 2015. Delårsrapport er i samsvar med IAS 34 og er ikke revidert.

Finansielt instrument med egenskaper som egenkapital

Utstedte hybridkapitalinstrumenter i HSB har en ensidig rett til ikke å betale tilbake renter eller hovedstolen til investorene. Som følge av disse vilkårene tilfredsstiller ikke instrumentene kravene til forpliktelse og innregnes i konsernets egenkapital på linjen Hybridkapital. Renter fondsobligasjon er ført over egenkapitalen.

NOTE 2. SEGMENT

Konsernet har definert ett geografisk hovedområde - Helgeland. Konsernet har kun mindre eksponering for kredittrisiko utenfor det geografiske hovedområdet.

Konsernet har delt bankdriften inn i to segmenter, fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet.

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>				
31.12.16					31.12.16				
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt	
220	236	11	467	Netto renteinntekter	284	235	1	520	
27	12	46	85	Netto provisjonsinntekter	27	12	46	85	
		111	111	Inntekter			80	80	
48	23	108	179	Driftskostnader	48	23	126	197	
-1	29	7	35	Tap på utlån		29	7	36	
200	196	53	449	Resultat før skatt	263	195	-6	452	
11.241	7.928		19.169	Utlån til kunder	16.729	8.020		24.749	
-3	-27		-30	Individuell nedskrivning utlån	-3	-27		-30	
-12	-70		-82	Gruppenedskrivning utlån	-17	-70		-87	
		6.314	6.314	Andre eiendeler			4.751	4.751	
11.226	7.831	6.314	25.371	Sum eiendeler per segment	16.709	7.923	4.751	29.383	
9.104	7.386		16.490	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.104	7.386		16.490	
		8.881	8.881	Annen gjeld og egenkapital			12.893	12.893	
9.104	7.386	8.881	25.371	Sum gjeld og egenkapital	9.104	7.386	12.893	29.383	

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>				
31.12.15					31.12.15				
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt	
214	207	-17	404	Netto renteinntekter	304	219	-60	463	
30	13	44	87	Netto provisjonsinntekter	30	13	44	87	
		77	77	Inntekter			32	32	
85	31	145	261	Driftskostnader	90	33	147	270	
-2	27	7	32	Tap på utlån	-2	27	7	32	
161	162	-48	275	Resultat før skatt	246	172	-138	280	
11.098	7.197		18.295	Utlån til kunder	15.266	7.275		22.541	
-5	-14		-19	Individuell nedskrivning utlån	-5	-14		-19	
-13	-62		-75	Gruppenedskrivning utlån	-17	-62		-79	
		5.601	5.601	Andre eiendeler			4.689	4.689	
11.080	7.121	5.601	23.802	Sum eiendeler per segment	15.244	7.199	4.689	27.132	
9.064	5.580		14.644	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.064	5.354		14.418	
		9.158	8.472	Annen gjeld og egenkapital			12.714	12.714	
9.064	5.580	9.158	23.802	Sum gjeld og egenkapital	9.064	5.354	12.714	27.132	

NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank				Konsem				
Q4/15	Q4/16	31.12.15	31.12.16	31.12.16	31.12.15	Q4/16	Q4/15	
12	4	-1	4	Urealisert verdiendring verdipapirer	4	-1	4	12
2	-3	4	-6	Realisert gevinst/tap verdipapirer	-6	4	-3	2
-3	-3	-12	8	Netto gevinst/tap aksjer	15	-5	-3	-1
0	0	49	46	Aksjeutbytte / (konsebidrag; morbank)	8	1	0	0
22	21	28	50	Resultatandel fra Helgland Invest AS	50	28	21	22
-1	0	-1	1	Resultatandel fra Rede	1	-1	0	-1
-2	3	-6	2	Urealisert verdiendring fastrente utlån	2	-6	3	-2
1	0	1	0	Urealisert verdiendring innlån og swapper	0	1	0	1
31	22	62	105	Sum verdiendring finansielle instrument	74	21	22	33

NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER

Morbank				Konsem				
Q4/15	Q4/16	31.12.15	31.12.16	31.12.16	31.12.15	Q4/16	Q4/15	
33	36	130	127	Lønn og sosiale utgifter	127	129	32	30
8	0	8	0	Virkemiddelpakke	0	8	0	8
18	22	74	78	Generelle administrasjonskostnader	78	74	23	20
3	3	12	12	Av- og nedskrivninger på driftsmidler	20	20	5	6
8	8	37	36	Andre driftskostnader	46	39	12	10
70	69	261	253	Sum ordinære driftskostnader	271	270	72	74
		-2	74	Inntekter ved omdanning til innskuddspensjon	74		-2	
70	67	261	179	Netto driftskostnader	197	270	70	74

NOTE 5. NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbank				Konsem				
Q4/15	Q4/16	31.12.15	31.12.16	31.12.16	31.12.15	Q4/16	Q4/15	
-4	21	4	12	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	12	4	21	-4
4	-1	7	7	Periodens endring i gruppe nedskrivning	8	7	0	4
16	0	20	22	Period. konst. tap som det tidl. år er avsatt ind.nedsk. for	22	20	0	16
-6	0	2	0	Period. konst. tap som det tidl. år ikke er avsatt ind.nedsk. for	0	2	0	-6
2	-1	-1	-6	Period. inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-6	-1	-1	2
12	19	32	35	Nedskrivninger på engasjement m.v.	36	32	20	12

NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS

Morbank			Konsem	
31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15
214	359	Resultat etter skatt	350	208
	-11	Renter fondsobligasjon	-11	
214	348	Resultat (eskl. renter fondsobligasjon)	339	208
75,1 %	75,3 %	Egenkapitalbeviserens andel av resultatet (IB brøk)	75,3 %	75,1 %
8,6	13,8	Resultat per egenkapitalbevis	13,5	8,4
8,6	13,8	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	13,5	8,4

Beregnet ut fra veid gjennomsnitt antall EK-bevis og brøk.

NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>				
31.12.15	%	31.12.16	%		31.12.16	%	31.12.15	%
15.543	85,0	16.358	85,3	Helgeland	20.785	84,0	19.019	84,4
2.734	14,9	2.796	14,6	Norge for øvrig	3.936	15,9	3.495	15,5
18	0,1	16	0,1	Utenfor Norge	27	0,1	27	0,1
18.295	100	19.170	100	Sum	24.748	100	22.541	100

NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAP FORDELT PÅ NÆRING

	<i>Konsern</i>				<i>Konsern</i>			
	31.12.16		31.12.15		31.12.16		31.12.15	
	Engasj.	%-andel	Nedskr.	Tap	Engasj.	%-andel	Nedskr.	Tap
Kommuner og kommuneforetak	1	0,0 %	0	0	0	0,0 %	0	0
Forsikring og finansielle foretak	4	0,0 %	0	0	5	0,0 %	0	0
Jord- og skogbruk	1.328	5,4 %	2	1	1.289	5,7 %	0	-1
Fiske- og havbruk	875	3,5 %	0	0	766	3,4 %	0	20
Industri og bergverk	422	1,7 %	0	2	341	1,5 %	4	0
Bygg, anlegg og kraft	1.119	4,5 %	0	0	935	4,1 %	5	5
Handel, hotell og restaurant	279	1,1 %	3	1	293	1,3 %	4	2
Transport og tjenesteytende næring	894	3,6 %	14	20	646	2,9 %	0	0
Eiendomsdrift	3.091	12,5 %	8	5	2.953	13,1 %	1	1
Sum næring	8.013	32,4 %	27	29	7.228	32,1 %	14	27
Personmarked	16.735	67,6 %	3	-1	15.313	67,9 %	5	-2
Sum brutto utlån	24.748	100 %	30	28	22.541	100 %	19	25
Gruppeavsetning/endring gruppeavsetn.			87	8			79	7
Sum			117	36			98	32
Herav bruttoutilån Helgeland Boligkreditt	5.629	22,7 %			4.313	19,5 %		

	<i>Morbank</i>				<i>Morbank</i>			
	31.12.16		31.12.15		31.12.16		31.12.15	
	Engasj.	%-andel	Nedskr.	Tap	Engasj.	%-andel	Nedskr.	Tap
Kommuner og kommuneforetak	1	0,0 %	0	0	0	0,0 %	0	0
Forsikring og finansielle foretak	4	0,0 %	0	0	5	0,0 %	0	0
Jord- og skogbruk	1.314	6,9 %	2	1	1.278	7,0 %	0	-1
Fiske- og havbruk	873	4,6 %	0	0	763	4,2 %	0	20
Industri og bergverk	419	2,2 %	0	2	338	1,8 %	4	0
Bygg, anlegg og kraft	1.088	5,7 %	0	0	912	5,0 %	5	5
Handel, hotell og restaurant	274	1,4 %	3	1	287	1,6 %	4	2
Transport og tjenesteytende næring	877	4,6 %	14	20	608	3,3 %	0	0
Eiendomsdrift	3.079	16,1 %	8	5	2.959	16,2 %	1	1
Sum næring	7.929	41,4 %	27	29	7.150	39,1 %	14	27
Personmarked	11.241	58,6 %	3	-1	11.145	60,9 %	5	-2
Sum brutto utlån	19.170	100 %	30	28	18.295	100 %	19	25
Gruppeavsetning/endring gruppeavsetn.			82	7			75	7
Sum			112	35			94	32

NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15
88	96	Misligholdte engasjement over 90 dager	96	88
16	12	Nedskrivninger på misligholdte engasjement	12	16
72	84	Sum netto misligholdte engasjement	84	72
5	47	Øvrige tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	47	5
2	18	Nedskriv. på øvrige tapsut. ikke misligholdte engasjement	18	2
3	29	Sum netto tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	29	3
75	113	Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	113	75
0,4 %	0,6 %	I prosent av brutto utlån	0,5 %	0,4 %

NOTE 10. INDIVIDUELLE – OG GRUPPENEDSKRIVNINGER

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15
24	19	Individuelle nedskr. til dekning av tap på eng. 01.01	19	24
-9	-13	Periodens konstaterte tap, tidligere er foretatt individ. nedskrevet	-13	-9
0	1	Økt individuelle nedskrivninger i perioden, tidligere nedskrevet	1	0
10	25	Nye individuelle nedskrivninger i perioden	25	10
-6	-2	Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-2	-6
19	30	Sum individuelle nedskrivninger utlån	30	19
18	30	* Herav individuelle nedskrivninger på utlån	30	18
1		* Herav individuelle nedskrivninger garantier	0	1
		Gruppe nedskrivninger		
68	75	Gruppenedskr. til dekning av tap på utlån og garantier 01.01	79	72
7	7	Periodens endring gruppenedskrivninger	8	7
75	82	Sum gruppenedskrivning	87	79

NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSER UTENOM BALANSEN

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15
1.557	1.987	Ubenyttet trekk	2.411	1.959
552	558	Garantiansvar	558	552
2.503	2.020	Ubenyttet trekk Helgeland Boligkreditt AS	0	0
4.612	4.565	Sum ubenyttet trekk og garantier	2.969	2.511

NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP

Datterselskaper er konsolidert og eierinteresser med betydelig innflytelse er tatt inn etter egenkapitalmetoden. Foreløpig delårsregnskap for datterselskaper og tilknyttede selskaper er lagt til grunn i konsernregnskapet.

Investeringer i datterselskaper (DS)

	Aksjekap.	Antall aksjer	Eierandel %	Morbank	
				Bokført verdi	
				31.12.16	31.12.15
ANS Bankbygg Mo	49,0		97 %	45	45
Helgeland Boligkreditt AS	390,0	390.000	100 %	390	290
AS Sparebankbygg	0,1	100	100 %	0,1	0,1
Helgeland Spb.eiend.selskap AS	0,1	100	100 %	0,4	0,4
Helgeland Utviklingsselskap AS	0,5	500	100 %	8	8
Storgata 73 AS	0,1	140	53 %	1	1
Sum investeringer i DS				444	345

Aksjekapitalen i Helgeland Boligkreditt AS er utvidet med 100 mill kr i Q1 2016.

Tilknyttede selskaper (TS)

Balanse 100 % eierandel	Morbank og konsern				
	31.12.16				
	Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktigj.	Lansikt.gj.	Egenkapital
Helgeland Invest AS	20	601	0	0	621
REDE Eiendomsmegling AS	63	37	61	2	37
Sum	83	638	61	2	658
Bankens andel					
Helgeland Invest AS	48,3 %	10	290	0	300
REDE AS (inkl. merverdi)	40,0 %	25	15	24	14,9
Sum		35	305	24	315

Balanse 100 % eierandel	Morbank og konsern				
	31.12.15				
	Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktigj.	Lansikt.gj.	Egenkapital
Helgeland Invest AS	514	10	0	0	524
REDE Eiendomsmegling AS	5	34	3	2	34
Sum	519	44	3	2	558
Bankens andel					
Helgeland Invest AS	48,3 %	248	5	0	253
REDE AS (inkl. merverdi)	40,0 %	2	14	1	14
Sum		250	18	1	267

Banken har vurdert at HSB har betydelig innflytelse, men ikke faktisk kontroll i Helgeland Invest AS

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, balanseverdier:

<i>Morbank og konsern</i>		
Endring bankes eierandel i Helgeland Invest	31.12.16	31.12.15
Balansført verdi	253	234
Justering verdi	0	0
Utbytte	-3	-9
Resultatandel	50	28
Balansført verdi pr	300	253

<i>Morbank og konsern</i>		
Endring bankes eierandel i REDE	31.12.16	31.12.15
Balansført verdi	13,6	0,0
Utbytte	0,0	-0,7
Resultatandel	1,3	-0,7
Merverdi/goodwill	0,0	15,0
Balansført verdi pr	14,9	13,6
Sum	315	267

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, resultatposter:

<i>Morbank og konsern</i>						
31.12.16						
	Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat etter skatt	
Resultat 100%						
Helgeland Invest AS	108	0	0	5	103	
REDE Eiendomsmegling AS	23	1	0	19	3	
Sum	131	1	0	24	106	
Resultat bankens eierandel						
Helgeland Invest AS	48,3 %	52	0	2	50	
REDE Eiendomsmegling AS	40,0 %	9	0	8	1	
Sum		61	0	10	51	

<i>Morbank og konsern</i>						
31.12.15						
	Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat etter skatt	
Resultat 100%						
Helgeland Invest AS	67	3	0	6	58	
REDE Eiendomsmegling AS	21	0	0	22	-2	
Sum	88	3	0	28	56	
Resultat bankens eierandel						
Helgeland Invest AS	48,3 %	32	1	3	28	
REDE Eiendomsmegling AS	40,0 %	8	0	9	-1	
Sum		41	1	12	27	

NOTE 13. DRIFTSMIDLER

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15
36	45	Driftsmidler*)	123	138
36	45	Sum driftsmidler	123	138

*) Overtatte eiendommer inngår i ander eiendeler

NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

Opplysningene gis i henhold til IAS 24 for "Opplysninger om nærstående parter" (Transaksjoner mot ledende ansatte og tillitsmenn fremkommer i note i årsregnskapet). Helgeland Sparebank definerer datterselskapene og tilknyttede selskaper som nærstående parter i forhold til denne regnskapsstandard. Transaksjoner mellom morbank, konsernselskaper og tilknyttede selskaper foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter:

Helgeland Boligkreditt AS (eierandel 100 %)

Overførte lån per 31.12.16 utgjør totalt 5.629 mill kr. Obligasjoner med fortrinnsrett i boligkreditselskapet utgjør 4.523 mill kr hvorav 247 (181) mill kr er kjøpt av Helgeland Sparebank. Driftskreditt på 1,5 mrd kr er per 31.12.16 trukket med 980 mill kr. I tillegg har selskapet en ubenyttet trekkfasilitet på 1.500 mill kr (med løpetid > ett år) gitt av Helgeland Sparebank som skal dekke betalingsforpliktelse i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode. Avtalene er inngått etter prinsipp om armlengdes avstand. I konsernregnskapet er effektene av fasilitetene eliminert. HSB har mottatt konsernbidrag på 38 mill kr i 2016.

Ans Bankbygg (eierandel 97 %)

Banken leier lokaler av ANS Bankbygg og har betalt 4,2 mill kr i 2016.

Helgeland Invest AS (48,3 %)

Note 12 gir utfyllende informasjon om regnskapsmessig effekter av bankens eierposisjon i Helgeland Invest AS. Bedriftsmarkedssjef lokalbank Sandnessjøen, Roger Hansen er pt styremedlem og bankens adm. dir. Lisbeth Flågeng er pt varamedlem til styret i Helgeland Invest AS.

NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Vurdering av virkelig verdi finansielle instrumenter fordelt på nivå

Tabellen viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmetode (IFRS13). Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1 - Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2 - Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen
- Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger)

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Ikke børsnoterte aksjer og fastrente utlån er klassifisert under nivå 3. Verdivurdering av aksjer der det ikke er aktivt marked, legges kjente omsetningsverdier til grunn eller siste emisjonskurs. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon eller lignende. Fastrente utlån er vurdert til virkelig verdi.

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>			
31.12.16			31.12.16			
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat						
		1.202	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			1.202
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg						
	3.519	241	- Certifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg		3.296	241
	103		- Finansielle derivater, sikring		103	
0	3.622	1.443	Sum eiendeler	0	3.399	1.443
FORPLIKTELSE						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat						
	37		- Finansielle derivater		37	
0	37	37	Sum forpliktelser	0	37	0

Aksjer	Utlån	Sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	Utlån	Sum
227	1.310	1.537	IB	227	1.310	1.537
-23	-329	-352	Innbetalinger lån/salg aksjer	-23	-329	-352
15	221	236	Nye lån/aksjer	15	221	236
22		22	Verdiendring	22		22
			Reklassifisering			
241	1.202	1.443	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	241	1.202	1.443

Hovedstol fastrente utlån per 31.12.16 var 1.203 mill kr og 1.295 mill kr per 31.12.15. Netto renterisiko ved et parallelt renteskift på 1 %-poeng for fastrente utlån og derivater fastrenteutlån per 31.12.16 var -0,4 mill kr og -2,8 mill kr per 31.12.15.

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>			
31.12.15			31.12.15			
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat						
		1.310	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			1.310
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg						
	3.416	227	- Certifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg		3.236	227
	127		- Finansielle derivater (sikring)		127	
0	3.543	1.537	Sum eiendeler	0	3.363	1.537
FORPLIKTELSE						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat						
0	58	0	- Finansielle derivater	0	58	0
0	58	0	Sum forpliktelser	0	58	0

Aksjer	Utlån	Sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	Utlån	Sum
189	1044	1.233	IB	189	1.044	1.233
0	-259	-259	Innbetalinger lån/salg aksjer		-259	-259
0	538	538	Nye lån/aksjer		538	538
38	-13	25	Verdiendring	38	-13	25
			Reklassifisering			
227	1.310	1.537	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	227	1.310	1.537

NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER

<i>Morbank</i>			<i>Konsem</i>		
31.12.16			31.12.16		
Kontrakt	Virkelig verdi		Kontrakt	Virkelig verdi	
sum	eiendeler	forpliktelser	sum	eiendeler	forpliktelser
1.196	34	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	1.196	34	
100	3	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	100	3	
1.296	0	37 Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.296	0	37
2.168	102	Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.168	102	
2.168	102	0 Sum finansielle derivater sikring	2.168	102	0

<i>Morbank</i>			<i>Konsem</i>		
31.12.15			31.12.15		
Kontrakt	Virkelig verdi		Kontrakt	Virkelig verdi	
sum	eiendeler	forpliktelser	sum	eiendeler	forpliktelser
1.486	55	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	1.486	55	
100	3	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	100	3	
1.586	0	58 Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.586	0	58
2.800	127	Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.800	127	
2.800	127	0 Sum finansielle derivater sikring	2.800	127	0

Netto presentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

<i>Morbank og konsem</i>					
31.12.16					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	103		103	37	66
Derivater som forpliktelser	37		37	-37	0

<i>Morbank og konsem</i>					
31.12.15					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	127	0	127	58	69
Derivater som forpliktelser	58	0	58	-58	0

Aktuelle instrumenter for styring av renterisiko vil primært være renteswapper (rentebytteavtaler). Handel i derivater kan gjøres med ulike motparter. For å differensiere motpartsstrukturen benyttes et utvalg av de store bankene/meglerhusene som står for hovedtyngden av omsetningen i renterelaterte produkter i markedet. Dersom banken har samme motpart derivater både på eiendelssiden og gjeldssiden kan disse motregnes.

NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.15	31.12.16	(mill.kr.)	31.12.16	31.12.15
5.945	4.888	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	9.155	9.433
52	40	Verdijustering	42	49
61	54	Påløpte renter	61	67
6.058	4.982	Sum verdipapirgjeld	9.258	9.549

Endring i verdipapirgjeld				<i>Konsern</i>	
	31.12.15	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	31.12.16
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	9.433	3.254	-3.526	-6	9.155
Verdijusteringer	49			-7	42
Påløpte renter	67			-6	61
Totalt	9.549				9.258

Endring i verdipapirgjeld				<i>Morbank</i>	
	31.12.15	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	31.12.16
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5.945	1.522	-2.603	24	4.888
Verdijusteringer	52			-12	40
Påløpte renter	61			-7	54
Totalt	6.058				4.982

Endring i ansvarlig lån				<i>Konsern/morbank</i>	
	31.12.15	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	31.12.16
Ansvarlig kapital, nominell verdi	300				300
Verdijustering	-1				-1
Påløpte renter	1				1
Totalt	300	0	0	0	300

Balansført verdi		<i>Konsern</i>	
		31.12.16	31.12.15
Obligasjonsgjeld, amortisert kost		6.997	6.726
Obligasjonsgjeld, sikring		2.261	2.823
Sum verdipapirgjeld		9.258	9.549

Balansført verdi		<i>Morbank</i>	
		31.12.16	31.12.15
Obligasjonsgjeld, amortisert kost		2.721	3.235
Obligasjonsgjeld, sikring		2.261	2.823
Sum verdipapirgjeld		4.982	6.058

NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>				
%	31.12.15	%	31.12.16		31.12.16	%	31.12.15	%
91,1 %	13.341	91,1 %	15.029	Helgeland	14.712	91,0 %	13.135	91,1 %
8,2 %	1.195	8,2 %	1.349	Norge for øvrig	1.349	8,3 %	1.176	8,2 %
0,7 %	108	0,7 %	112	Utenfor Norge	112	0,7 %	107	0,7 %
100 %	14.644	100 %	16.490	Sum	16.173	100 %	14.418	100 %

NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>				
%	31.12.15	%	31.12.16		31.12.16	%	31.12.15	%
2,4 %	345	3,0 %	492	Forsikring og finansielle foretak	175	1,1 %	138	1,0 %
8,9 %	1.306	10,7 %	1.758	Fylkeskommuner og kommuner	1.758	10,9 %	1.306	9,1 %
2,1 %	303	1,8 %	293	Jord- og skogbruk	293	1,8 %	303	2,1 %
4,9 %	712	7,7 %	1.276	Fiske- og havbruk	1.276	7,9 %	712	4,9 %
1,2 %	178	1,2 %	195	Industri og bergverk	195	1,2 %	178	1,2 %
6,6 %	966	5,9 %	970	Bygg, anlegg og kraft	970	6,0 %	966	6,7 %
2,9 %	429	2,6 %	422	Handel, hotell og restaurant	422	2,6 %	429	3,0 %
8,9 %	1.310	8,4 %	1.389	Transport og tj.ytende næring	1.389	8,6 %	1.310	9,1 %
3,5 %	511	3,6 %	591	Eiendomsdrift	591	3,7 %	492	3,4 %
41,4 %	6.060	44,8 %	7.386	Sum næring	7.069	43,7 %	5.834	40,5 %
58,6 %	8.584	55,2 %	9.104	Personmarked	9.104	56,3 %	8.584	59,5 %
100 %	14.644	100 %	16.490	Sum	16.173	100 %	14.418	100 %

Innskudd til lag og foreninger på 480 mill kr er i 2016 flyttet fra personmarkedet til bedriftsmarkedet. Sammenligningstall tidligere periode er endret tilsvarende.

NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE

				<i>Morbank</i>	
Per 31.12.16	Antall	%-andel		Antall	%-andel
Sparebankstiftelsen Helgeland	7 255 020	34.8 %	Vigner Olaisen AS	294 653	1.4 %
Pareto AS	1 937 392	9.3 %	Verdipapirfondet Pareto	269 000	1.3 %
Merrill Lynch Prof.	1 253 462	6.0 %	Catilina invest AS	221 858	1.1 %
UBS AG, London Branc A/C	1 209 872	5.8 %	Apollo Asset Ltd. C/O Arne Fredly	181 749	0.9 %
VPF Nordea Norge	692 837	3.3 %	Forte Trønder	175 107	0.8 %
Pope Asset Management BNY	654 041	3.1 %	Melum Mølle AS	150 985	0.7 %
EIKA Utbytte VPF	521 175	2.5 %	Nordenfjeldske Bykred	128 194	0.6 %
MP Pensjon PK	462 203	2.2 %	Melesio Capital AS	113 000	0.5 %
Lamholmen AS	442 353	2.1 %	Nervik Steffen	110 000	0.5 %
Helgeland Kraft AS	377 691	1.8 %	Sniptind Invest AS	107 061	0.5 %
Sum 10 største eiere	14 806 046	70.9 %	Sum 20 største eiere	16 557 653	79.3 %

Banken har utstedt totalt 20.871.427 stk egenkapitalbevis pålydende kr. 10,-.

NOTE 21. KAPITALDEKNING

Kapitaldekningen er utarbeidet etter regelverk CRD IV/Basel III (standardmetode kredittrisiko).

(Overgangsregler for ikke vesentlige eierandeler i finansinstitusjoner, innebærer full gjennomføring fra 01.01.19).

Morbank			Konsern	
31.12.15	31.12.16	Kapital	31.12.16	31.12.15
187	208	Egenkapitalbevis	208	187
845	971	Overkursfond	971	845
-4	-3	Egne egenkapitalbevis	-3	-4
	443	Hybridkapital (FO)	443	
1.028	1.619	Sum innskutt kapital	1.619	1.028
466	516	Grunnfond	516	466
281	335	Fond for urealiserte gevinster	335	281
29	40	Gavefond	40	29
425	575	Utjevningsfond	575	425
52	78	Avsatt utbytte	78	52
0	0	Annen egenkapital	45	54
1.253	1.544	Sum opptjent egenkapital	1.589	1.307
2.281	3.163	Sum balanseført egenkapital	3.208	2.335
	-444	Hybridkapital (FO)	-444	
-33	-9	Utsatt skattefordel	-13	-37
-38	-19	Eierandeler i finansinstitusjoner, ikke vesentlig eierandel	-19	-37
23	8	Overgangsregel; andel fradrag for ikke vesentlige eierandeler	8	22
-60	-93	Utbytte / gaver, avsatt til utdeling / min.int.	-93	-60
2.173	2.606	Sum ren kjernekapital	2.647	2.223
-12	-6	Eierandeler i finansinstitusjoner	-6	-11
-11	-4	Overgangsregel; andel fradrag for ikke vesentlige eierandeler	-4	-10
220	443	Hybridkapital (FO)	443	220
2.370	3.039	Sum kjernekapital	3.080	2.422
300	300	Ansvarlig lånekapital	300	300
-7	-3	Eierandeler i finansinstitusjoner	-3	-6
-11	-4	Overgangsregel; andel fradrag for ikke vesentlige eierandeler	-4	-11
0	0	Øvrig	0	0
282	293	Sum tilleggskapital	293	283
2.652	3.332	Sum netto ansvarlig kapital	3.373	2.705
13.931	15.381	Vektet beregningsgrunnlag *)	16.439	14.676
15,60 %	16,94 %	Ren kjernekapitaldekning i %	16,10 %	15,15 %
17,01 %	19,76 %	Kjernekapitaldekning i %	18,74 %	16,50 %
19,04 %	21,66 %	Totalkapitaldekning i %	20,52 %	18,43 %
31.12.15	31.12.16	Beregningsgrunnlag	31.12.16	31.12.15
0	0	Stater og sentralbanker	0	0
35	133	Lokale og regionale myndigheter	133	35
439	407	Institusjoner	190	211
749	715	Foretak	715	748
1.478	1.296	Massemarkedsengasjementer	1.389	1.546
8.591	9.698	Engasjementer med pant. i eiendom	11.677	10.121
78	104	Forfalte engasjementer	104	78
535	621	Obligasjoner med fortrinnsrett	144	149
0	0	Andeler i verdipapirfond	0	0
958	1.058	Egenkapitalposisjoner	636	521
96	104	Øvrige engasjementer	170	218
12.959	14.136	Beregningsgrunnlag kredittrisiko	15.159	13.628
968	1.102	Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.137	1.045
4	143	CVA tillegg	143	4
13.931	15.381	Totalt beregningsgrunnlag	16.439	14.676

Endring definisjon av massemarkedssegmentet i Q2 2016 utgjorde en reduksjon på ca. 0,25 %-poeng i kapitaldekningen og en flytting fra massemarkedsengasjement til Foretak.

RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNIITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL

<i>Morbank</i>					<i>Konsem</i>			
Q4/15	Q4/16	31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15	Q4/16	Q4/15
3,27	3,09	3,51	3,12	Renteinntekter og lignende inntekter	3,14	3,58	3,11	3,31
1,50	1,18	1,77	1,22	Rentekostnader og lignende kostnader	1,30	1,82	1,29	1,54
1,77	1,90	1,74	1,90	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,84	1,76	1,82	1,77
0,42	0,38	0,42	0,39	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,34	0,37	0,33	0,37
0,05	0,05	0,04	0,04	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjen.	0,04	0,04	0,04	0,04
0,37	0,33	0,38	0,35	Netto provisjonsinntekter	0,30	0,33	0,29	0,32
0,52	0,35	0,27	0,43	Netto verdiendring og gevinst/tap på fin. instr.	0,26	0,08	0,30	0,48
0,02	0,02	0,06	0,02	Andre driftsinntekter	0,02	0,04	0,03	0,03
	-0,03		0,30	Inntekter ved omdanning til innskuddspensjon	0,26		-0,03	
1,19	1,09	1,13	1,03	Ordinære driftskostnader	0,96	1,03	0,98	1,08
0,20	0,30	0,14	0,14	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v.	0,13	0,12	0,27	0,18
1,29	1,18	1,18	1,83	Resultat før skatt	1,60	1,06	1,15	1,35
0,42	0,24	0,26	0,37	Skatt på ordinært resultat	0,36	0,27	0,29	0,32
0,87	0,94	0,92	1,46	Resultat etter skatt	1,24	0,79	0,87	1,03

RESULTAT – OG BALANSEUTVIKLING

Resultatregnskap (tall i mill. kr.)

Morbank					Konsem					
Q4/15	Q1/16	Q2/16	Q3/16	Q4/16	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	
196	189	189	193	196	Renteinntekter og lignende inntekter	229	223	219	218	226
90	77	74	74	75	Rentekostnader og lignende kostnader	95	90	91	93	105
106	112	115	119	121	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	134	133	128	125	121
25	23	24	25	24	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	24	25	24	23	25
3	3	2	3	3	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	3	3	2	3	3
22	20	22	22	21	Netto provisjonsinntekter	21	22	22	20	22
31	41	26	16	22	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	22	20	30	2	33
1	1	2	2	1	Andre driftsinntekter	2	1	1	2	2
	75	0	0	2	Inntekter ved omdanning til innskuddspensjon	2	1	0	75	
71	63	65	56	69	Ordinære driftskostnader	72	65	69	65	74
12	5	6	5	19	Tap på utlån, garantier m.v.	20	5	6	5	12
77	181	94	98	75	Resultat før skatt	85	107	106	154	92
25	34	19	22	15	Skatt på ordinært resultat	21	23	21	37	22
52	147	74	77	60	Resultat etter skatt	64	85	84	117	70

Morbank					Konsem					
Q4/15	Q1/16	Q2/16	Q3/16	Q4/16	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	
3,27	3,20	3,10	3,10	3,09	Renteinntekter og lignende inntekter	3,11	3,10	3,14	3,22	3,31
1,50	1,30	1,21	1,19	1,18	Rentekostnader og lignende kostnader	1,29	1,25	1,30	1,37	1,54
1,77	1,90	1,89	1,91	1,90	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,82	1,85	1,83	1,84	1,77
0,42	0,39	0,39	0,40	0,38	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,33	0,35	0,34	0,34	0,37
0,05	0,05	0,03	0,05	0,05	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	0,04	0,04	0,03	0,04	0,04
0,37	0,34	0,36	0,35	0,33	Netto provisjonsinntekter	0,29	0,31	0,32	0,30	0,32
0,52	0,69	0,44	0,26	0,35	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	0,30	0,28	0,43	0,03	0,48
0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	Andre driftsinntekter	0,03	0,01	0,01	0,03	0,03
	1,27	0,02		0,03	Inntekter ved omdanning til innskuddspensjon	0,03		0,01	1,11	
1,19	1,07	1,10	0,90	1,09	Ordinære driftskostnader	0,98	0,90	0,99	0,96	1,08
0,20	0,08	0,11	0,08	0,30	Tap på utlån, garantier m.v.	0,27	0,07	0,09	0,07	0,18
1,29	3,06	1,53	1,58	1,18	Resultat før skatt	1,15	1,47	1,53	2,28	1,35
0,42	0,58	0,33	0,35	0,17	Skatt på ordinært resultat	0,22	0,32	0,31	0,55	0,32
0,87	2,49	1,20	1,23	1,01	Resultat etter skatt	0,94	1,16	1,22	1,73	1,03

Morbank					Konsem					
Q4/15	Q1/16	Q2/16	Q3/16	Q4/16	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	
EIENDELER										
91	99	95	90	93	Kontanter og fordringer på sentralbanker	93	90	95	99	91
1.007	1.134	1.334	1.258	1.489	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	509	565	574	609	510
18.201	18.346	18.979	18.893	19.057	Utlån til og fordringer på kunder	24.632	24.266	23.804	22.867	22.444
127	109	144	126	103	Finansielle derivater	103	126	144	109	127
3.643	3.374	3.508	3.623	3.759	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgj. for salg	3.536	3.306	3.433	3.274	3.462
267	272	284	294	315	Investeringer i tilknyttede selskaper	315	294	284	272	267
345	445	445	439	444	Investeringer i datterselskaper	0				
33	13	15	15	10	Utsatt skattefordel	14	15	15	17	37
36	34	39	40	45	Værdige driftsmidler	123	146	146	100	92
52	82	41	62	56	Andre eiendeler	58	58	41	118	102
23.802	23.908	24.884	24.840	25.371	Sum eiendeler	29.383	28.866	28.536	27.465	27.132
GJELD OG EGENKAPITAL										
18	1	0	250	250	Gjeld til kredittinstitusjoner	252	252	2	3	20
14.644	14.878	15.851	15.964	16.490	Innskudd fra og gjeld til kunder	16.173	15.651	15.536	14.546	14.418
6.058	5.879	5.903	5.427	4.982	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9.258	9.718	9.836	9.742	9.549
58	65	54	49	36	Finansielle derivater	36	49	54	65	58
224	191	140	134	150	Andre forpliktelser	156	141	141	193	232
519	300	300	300	300	Fondsobligasjon	300	300	300	300	519
21.521	21.314	22.248	22.124	22.208	Sum gjeld	26.175	26.111	25.869	24.849	24.796
1.028	1.029	1.028	1.028	1.176	Innskutt egenkapital	1.176	1.029	1.029	1.029	1.029
	220	220	220	443	Hybridkapital	443	220	220	220	
1.253	1.198	1.166	1.169	1.544	Opptjent egenkapital	1.587	1.218	1.214	1.248	1.305
	147	222	299		Resultat etter skatt		286	202	117	
					Minoritetsinteresse	2	2	2	2	2
2.281	2.594	2.636	2.716	3.163	Sum egenkapital	3.208	2.755	2.667	2.616	2.336
23.802	23.908	24.884	24.840	25.371	Sum gjeld og egenkapital	29.383	28.866	28.536	27.465	27.132

ANDRE NØKKELTALL

Morbank

Konsern

31.12.14	31.12.15	31.12.16		31.12.16	31.12.15	31.12.14
BALANSE						
Utvikling siste 12 mnd.						
-0,5	4,2	6,6	Forvaltning	8,3	5,2	-0,6
4,4	9,8	4,8	Brutto lån	9,8	8,2	0,6
5,5	4,8	12,6	Kundeinnskudd	12,2	5,0	5,7
83,8	80,0	86,0	Innskudd i % av brutto lån	65,4	64,0	65,9
59,2	60,7	58,6	Utlån til personmarkedskunder	67,6	67,7	67,1
23.219	23.181	24.576	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	28.324	26.279	26.146
16.669	18.295	19.169	Brutto utlån	24.748	22.541	20.828
-24	-19	-30	Individuelle nedskrivninger	-30	-19	-27
-68	-75	-82	Gruppenedskrivning	-87	-79	-72
0	-1	0	Individuelle nedskrivninger garantier	0	-1	0
SOLIDITET						
14,0	15,6	16,9	Ren kjernekapitaldekning	16,1	15,2	13,4
15,5	17,0	19,8	Kjernekapitaldekning	18,7	16,5	14,8
18,2	19,0	21,7	Kapitaldekning	20,5	18,4	17,2
9,0	8,2	9,8	Uvektet kjernekapitalandel	10,1	8,5	8,2
9,8	9,6	12,5	Egenkapitalprosent	10,9	9,6	10,5
12,0	9,9	13,5	Egenkapitalrentabilitet	13,0	9,3	11,5
0,8	0,9	1,5	Totalrentabilitet	1,2	0,8	0,8
NØKKELTALL EGENKAPITALBEVIS						
7,9	8,6	13,8	Fortjeneste per egenkapitalbevis i kroner	13,5	8,4	8,7
7,9	8,6	13,8	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	13,5	8,4	8,7
75,1	75,1	75,1	Egenkapitalbevis brøk 01.01.	75,1	75,1	75,1
75,1	75,1	76,5	Egenkapitalbevis brøk 31.12.	76,5	75,1	75,1
81	92	100	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis 1)	101	94	83
55,0	59,0	81,0	Børskurs	81,0	59,0	55,0
7,0	6,9	5,9	P/E (børskurs dividert på fortjeneste per egenkapitalbevis)	6,0	7,1	6,3
0,7	0,6	0,8	P/B (børskurs dividert på bokført EK per egenkapitalbevis)	0,8	0,6	0,7
2,5	2,75	3,75	Kontantutbytte, i kroner			
5,4	4,6	7,18	Avsatt til utjevningsfond, i kroner			
46,3	44,4	38,2	Sum driftskostnader i % av inntekter	39,6	46,4	44,6
1,1	1,1	1,0	Ordinære driftskostnader i % av gj.FVK	1,0	1,0	1,0
168	164	152	Årsverk (faste årsverk)	152	164	168
TAP OG MISLIGHOLD						
28,2	22,7	31,3	Individuelle nedskr. Inkl. garantier i % av brutto mislighold	31,3	22,7	28,2
I % av brutto utlån:						
0,5	0,5	0,5	Brutto mislighold over 90 dager	0,4	0,4	0,4
0,4	0,4	0,4	Netto mislighold over 90 dager	0,3	0,3	0,3
0,6	0,5	0,6	Sum totale nedskrivninger (ekskl. nedskrivninger garantier)	0,5	0,4	0,5
0,3	0,1	0,2	Resultatførte nedskrivninger på utlån (omregnet til årseffekt)	0,1	0,1	0,2

1) Andel bokført egenkapital ekskl. hybridkapital

Opplysninger om Helgeland Sparebank

Hovedkontor

Postadresse	Postboks 68, 8601 Mo i Rana
Besøksadresse	Jernbanegata 15, 8622 Mo i Rana
Telefon	75 11 90 00
Internett	www.hsb.no
Organisasjonsnummer	937904029

Styret i Helgeland Sparebank

Ove Brattbakk, leder
Stein Andre Herigstad-Olsen, nestleder
Eva Monica Hestvik
Bjørn Audun Risøy
Inga Marie Lund
Nils Terje Furunes
Marianne Therese Steinmo
Birgitte Lorentzen
Martin Sjøreng

Ledelse

Lisbeth Flångeng, adm. direktør
Ranveig Kråkstad, økonomidirektør

Investor Relations

Sverre Klausen, finansdirektør tlf 75 11 82 22
Tore Stamnes, finanssjef tlf 75 11 90 91

Andre kilder til informasjon

Årsrapporter

Årsrapport for Helgeland Sparebank er tilgjengelig på www.hsb.no

Kvartalsvise publikasjoner

Kvartalsrapporter og presentasjoner er tilgjengelig på www.hsb.no